

**HDK-VALAND
HÖGSKOLAN FÖR KONST OCH DESIGN**

DÄR DU SLUTAR TAR JAG VID.

Alva Noreen

Uppsats/Examensarbete:	22,5 hp
Program och/eller kurs:	Textil – Kropp – Rum
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt 2020
Handledare:	Astrid Svangren
Examinator:	Maja Gunn
Rapport nr:	2020:01
Opponent:	Annika Enqvist och Cilla Ramnek

Abstract

Mitt examensarbete handlar om ett möblerande och ommöblerande med mina olika material och objekt. Ett arrangerande och återanvändande som kommit att bli min arbetsmetod, som jag valt att kalla Dockskåpsmetoden. En process där det ena slutar tar det andra vid.

Jag väver samman fragment av text, objekt och olika material och skapar egna rum – rum bestående av *svarta hål* och dammiga speglar. Med utgångspunkt i ett konstnärligt undersökande använder jag mig av installationen, bilden och senare även boken som format, för att hitta olika ramverk att placera mitt arbete i.

My bachelor's thesis is about furnishing and refurnishing with my various materials and objects. A method to arrange and reuse that has come to be my working method, which I have chosen to call the Dollhouse method. A process where one thing ends where the other one begins.

I weave together fragments of text, objects and various materials in my own rooms — rooms consisting of *black holes* and dusty mirrors. And based on an artistic exploration I use the installation, the picture and later also the book as a format to find different frameworks to place my work in.

Installation ▫ Rum ▫ Bildrum ▫ Bok ▫ Textfragment ▫ Dockskåpsmetod

Där du slutar tar jag vid.

De rosa textaderna = mina egna texter som jag har plockat ut, och som är en del av mitt konstnärliga arbete.

Innehållsförteckning

Bakgrund	5
Dockskåpsmetoden	5
Saker och ting	5
Syfte	6
Mål	6
Frågeställning	6
Tillvägagångsätt	6
Process	7
Ett collage	7
<i>de mumlar</i>	8
Objekten – <i>helt vanliga övernaturliga ting</i>	10
Hemflytten	13
Glitter och damm	15
Presentationen av mitt ommöblerande	17
Boken och bilden	20
Installationen	23
Diskussion	24
Sammanfattning	25
Referenslista	26
Bifogade bilder på resultatet	29

Bakgrund:

Mitt examensarbete är i stort sett en fortsättning på den spiral som varit mitt konstnärliga undersökande under detta läsår. En process där jag plockar upp, arrangerar om, zoomar in och plockar ut för att sedan arrangera om igen och igen. Det ena går in det andra - *där du slutar tar jag vid*. Jag har upprepande arbetat med olika rum, bildrum och rumsliga gestaltningar – likt scenrum. Jag har utforskat olika skalor och format, framförallt i bild och installation.

Dockskåpsmetoden

Mitt konstnärliga arbete handlar mycket om min metod, en metod jag valt att kalla "dockskåpsmetoden" där jag liknar min arbetsprocess med uppbyggandet och möblerandet av ett dockskåp. Och likt leken med ett dockskåp där man har en uppsättning dockskåpsmöbler att använda sig av, bygger jag upp en samling föremål och material som jag kan arrangera om i olika konstnärliga verk.

Mina "dockskåpsmöbler" är en samling material och objekt som jag på något sätt ser en konstnärlig potential i. Ting som balanserar på gränsen mellan något vardagligt och något fantastiskt. Det är en blandning av textila material och andra låg statusmaterial, *readymades* som ofta består av gamla leksaker och prydnadsföremål från till exempel loppmarknader, samt mina egna bilder, assemblage (ett montage av olika föremål) och skulpturala objekt. Dessa saker och ting placerar jag sedan in, plockar bort och arrangerar om i olika sammanhang i ett återanvändande där det ena konstnärliga arbetet går in i det andra. Och detta upprepande har kommit att bli en viktig process i mitt arbete, där jag reproducerar mina egna verk men också gör parafraaser på andra konstnärers verk.

I relation till min metod och estetik blir Marie-Louise Ekman en viktig referens. Som konstnär använder hon sig av dockskåpet som en del av ett material och en estetik plockat från ett rosaglittrigt flickrum. Marie-Louise Ekman är också en återanvändare, hon upprepar sitt eget bildspråk men använder sig också av motiv från en västerländsk konsthistoria som hon plockar in i den egna bildvärlden. Här ser jag också en likhet i hur hon som konstnär arbetar med själva konsten i sitt bildskapande, och där det kanske handlar om att finna eller konstruera ett rum åt sin konst?(Lind, 1998)

En annan viktig referens är konstnären Helene Billgren vars bildvärld är som en tv-serie som rullar på, säsong efter säsong utan avbrott och där flera motiv, tekniker och material ofta återkommer. Billgren är en målare och tecknare men också en samlare, och i hennes bildarkiv kan man hitta utspridda lösögonfransar, bortvända flickor, papperstussar, kottar och fransar gjordar i bastsnöre.

Saker och ting

"Att förevisa måste vara en magisk akt: se här, titta! Det är ett varde synligt som låter sakerna framträda ur det osynliga, samma ting men ändå inte detsamma."(Cornell, 1997)

Något jag intresserats av i mitt konstnärliga undersökande är föremålen runt omkring oss. Saker och ting som i sig själva kanske inte bär på någon djupare betydelse eller symbolik. Men när jag plockar upp och placerar in dem i ett konstnärligt sammanhang, börjar de en efter en, bit för bit pussla ihop ett narrativ. Ett exempel på denna lek med mer eller mindre välbekanta objekt är konstnärduon Wiklund Wiklund's konstskåp *Förslag för andra dagar*, som består av ett vitrinskåp med 40 föremål installerade inuti. Skåpet är ett offentligt konstprojekt i Psykiatrins hus i Uppsala där objekten i skåpet kan ge möjlighet för att öppna upp för associationer som ger utlopp för dagdrömmen, men kanske också ett ifrågasättande av tillvaron. (Wiklund Wiklund, u.å.)

"Vardagens bruksting väntar tyst och stilla på att betjäna oss. En gång fick vi syn på dem i skyltfönstret till någon affär; numera i vår ägo finns de alltid till hands och har vår fulla tillit men vanan har en benägenhet att göra dem osynliga. Poeter, konstnärer och filosofer har ibland tagit som sin uppgift att återbörda dem till synlighet, för i de mest oansenliga tingen har de sett en skatt där varats hemligheter glimmar fram. Betraktande i ett visst ljus och perspektiv kan tingen förvandla människan och världen..."(Cornell, 1997)

Det är svårt att prata om *readymades* utan att nämna konstnären Marcel Duchamp, som själv myntade detta begrepp inom konsten. Marcel Duchamp anses idag som ett av 1900-talets mest tongivande namn i den moderna konsten. Duchamps första *readymade* var *Roue de bicyclette*, ett cykelhjul monterat på en träpall, och som senare efterföljdes av hans kanske mest kända verk – *Fountain* från 1917 (som även tillskrivits poeten och konstnären Elsa von Freytag-Loringhoven)("Elsa von Freytag-Loringhoven", 2019, 28 juni). En urinoar signerad "*R. Mutt 1917*" som i den västerländska konsthistorien kommit att bli det exemplet på vad som betecknar en *readymade*. Marcel Duchamps konstnärskap var minst sagt ett mångfacetterat sådant. Han ifrågasatte synen på vad konst är, och vattnade ur värdet runt "originalet" genom att ständigt göra kopior av sina egna verk samt uppmuntrade andra konstnärer att göra repliker på Duchamps verk. (Moderna Museet, 2011)

Syfte:

Jag vill utforska olika sätt att använda och sammanföra mina fragmentariska föremål. Med utgångspunkt i min metod, min dockskåpsmetod, vill jag undersöka mötet mellan olika material och objekt.

Mål:

Att skapa ett rum eller ramverk för mina material och objekt, och skapa en ingång för mötet med betraktaren.

Frågeställning:

- Hur kan jag skapa ett rum eller ett ramverk för mina olika material och objekt?

Tillvägagångsätt:

Jag kommer att arbeta med mina frågeställningar utifrån min arbetsmetod, Dockskåpsmetoden. Jag vill ta vara på mina texter och hitta ett samspel mellan de poetiska och humoristiska kvalitéerna i mitt bildspråk. I min arbetsprocess kommer jag att växla mellan ett görande och reflekterande, och jag kommer börja med att samlas och skissa med olika kombinationer av material och objekt.

Process:

Jag inleder mitt examensarbete med en period av skissande, och med docksåpsmetoden som bakgrund samlar jag ihop gamla alster tillsammans med nya material och objekt. I mitt skissande går jag in och ut i ett installerande och producerande, i ett sökande efter något - en upptäckt, en spänning, något som ger första bitarna i ett pussel. Jag går upp och ner i skala genom att pendla mellan att installera i hörnet av min skissplats, varvat med att arbeta på större ytor i skolans formsalar.

Ett collage

Ett collage med rutor och *svarta hål*. Text, bild, teckning och textil sammanfogas likt kakelplattor. Detta är första nedslaget i mitt arbete: en tankekarta, en ekvation, ett pussel. Det rutiga mönstret målat med ojämna sträck, en upprepning från tidigare arbeten, lika så fenomenet *svarta hål* som här uppstår i den svarta tyllen, de svartmålade bilderna och i *det rutiga kaklet*.

Under ett ateljésamtal inser jag att jag arbetar med ett experimenterande med olika format och hur jag återkommande "ramar in" mina installationer. I samtalet blir jag också påmind om vikten av en titel, som en ingång till verket för betraktaren. Och eftersom min metod är sprungen ur möblerandet av docksåpet, testar jag också att se på mina installationer som rum i ett docksåp.

Jag tittar på konstnären Carin Ellberg och hennes verk *Umeå Canteen* (Ellberg, u.å.), en platsspecifik installation som består av delar från den tidigare *Riga Canteen* kompletterat med objekt insamlat av studenter från konsthögskolan i Umeå. I ett pusslade med tunna fanerplattor, likt mosaik, skapar hon ett rutigt mönster och bryter rummet som löses upp och får ett nytt system. Och i rummet uppstår nya rum och skalor i form av små installationer i miniatyr.

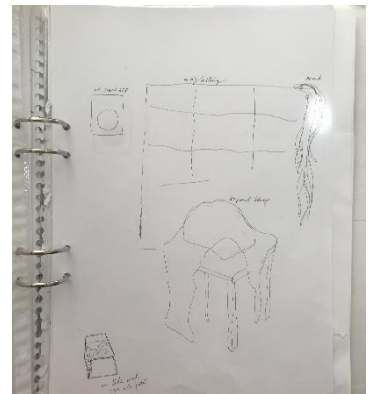

de mumlar

Jag fortsätter: bygger upp, river ner, lägger till och tar bort igen. En färgskala börjar ta form: vitt damm aprikos tunt svart. Och i resterna av det nerbantade collaget är det plötsligt något som händer. I en ny konstellation med en plywoodskiva jag målar i mitt återkommande rutmönster, en vit och plastig peruk och en gammal tonårsspegel. Med frasen *Baby jag tänker på dig* börjar plötsligt ett rum träda fram ur tyllen och gasväv. Tillsammans bildar de en kuliss, en scenografi, där jag placerar in skådespelets försynta stjärna: *den draperade klumpen*. En skulptur vars skelett jag byggt upp i hönsnät och sedan täckt med tyg doppat i gips, för att till sist draperas i en gasväv färgat i rosa aprikos. Detta oformliga objekt kommer till i en lust att bryta mina rutiga mönster och föreställande *readymades*.

En abstrakt och organisk form – en klump som kan vara en sten, en kroppsmassa eller den positiva formen av ett svart hål.

Hela scenen laddas, och det är som om föremålen plötsligt börjat mumla tyst till varandra eller sig själva, precis så lågt att vi inte kan urskilja vad som sägs.

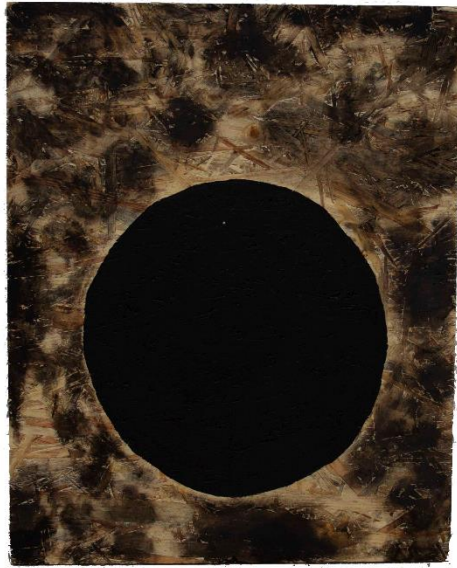

lakttagelse under ett handledningstillfälle: en förmiddag, det har hastigt börjat snöa mitt från ingenstans och vi sitter i en halvcirkel runt min installation som jag har byggt upp i ett hörn av salen. *Spränger ett svart hål i dockskåpet.* En plywoodskiva, en vit peruk, svart och aprikosfärgad tyll, och *en gammal tonårspegel* i vilken ett takfönster speglas. Och vart efter som vi sitter där täckts spegeln av ett tungt lager snö.

Jag börjar tänka på dockskåpet som ett slags scenrum. Genom att placera in och plocka ut och arrangera om skapar jag ett rum, ett rum som sedan är redo att få möta betraktaren. Dockskåpet som det naturliga resultatet av docksåpsmetoden. Ett rum som multiplicerats, förändras i en spirals rörelse där det ena går in i det andra. *Där du slutar tar jag vid.*

Men vad är det egentligen som händer? Vad är det som berättas?

Jag ser på det jag gör som ett slags visuellt berättande, där jag sätter ihop material och objekt tillsammans med ord, fraser eller titlar. Det blir som spår jag lägger ut för betraktaren att fortsätta spinna vidare på.

Objekten - *Helt vanliga övernaturliga ting*

Det *svarta hålet* symboliserar ingenting, det är en textfras som har tagit fäste i mitt konstnärliga arbete, något fantasieggande som öppnar upp för vidare associationer. Det *svarta hålet* finns i min målning med det svarta klotet på en flammig bakgrund, men det skulle också kunna vara den negativa formen av klumpen eller spegeln, som i sin komplexa natur, också skulle kunna ses som ett *svart hål*. Något som speglar omgivningen, likt en vattenyta, och där det bakom döljs en okänd rymd. Spegel är samtidigt också det titeln berättar - en spegel från någons gamla tonårsrum.

Peruken och *den draperade klumpen* skapar för mig en anspelning till en kropp i rummet, men peruken är också en blinkning till Helene Billgrens bortvända flickor. Precis som det rutiga mönstret *likt kakelplattor* som jag har plockat upp från konstnären Sarah Lucas *Self Portrait with Fried Eggs* och målar på tyg och trä, på väggar och golv.

Jag bestämmer mig för att göra en till *klump*, men den här gången vill jag testa att sammanfoga ett funnet föremål med textila material. I min samling plockar jag ut en porslinsprydnad som jag hittat på loppmarknad, ett föremål jag ännu inte funnit en plats för i mina kompositioner. Porslinspjäsen består av en sockel med två hundar placerade på varsin sida om en fot eller pelare som leder upp till... ja, ingenting. Det är som om detta porslinsföremål saknar någonting, det känns ofullbordat och liksom avkapat. Jag målar över samtliga färgdetaljer med vit färg så att endast de slingrande guldornamenten och hundarnas nosar finns kvar. Jag börjar bygga på den stumma toppen med bomullsvadd, och formar en rund sfär som jag täcker med färgad gasväv och trälim. Föremålet får en ny benämning: ett *justerat objekt*. Jag fortsätter att limma på bitar från olika textilier som bruna strumpbyxor, beiget nylontyg och oblekt frotté. Jag bäddar in kluster av vadd blandat med rosa och vit akrylfärg, som sockersöta tussar i en oformlig köttklump. Det *justerade objektet* blir ett bekant och samtidigt förbryllande föremål, som en lampa utan lyse. Något dekorativt, men samtidigt lite äckligt.

Mitt *justerade objekt* får mig dels att tänka på Carin Ellbergs *Woodelf* en hög skulptur som omsluter en lyktstolpe mitt på Chapmans torg i Göteborg. Skulpturen föreställer en byst som växer upp från marken likt en svällande deg, och slukar gatlampan som bara sticker upp ur hårsvallet. (Ellberg, u.å.)

Men jag får också associationer till Marie-Louise Ekmans assemblage på canvas från 2019 (Ekman, u.å.) med titlar som *Köttsäng i rum*, *Lampa och dam* och *Rum och okänt föremål*. Små rum uppbyggda med blandade material fastsydda på canvasduk, i en färgskala som går i beigea och skära toner. Det finns en humor och samtidigt något ömmande i hennes bilder med siluetter och möblemang, utklippta i luddiga och glansiga tyger och applicerade på den vita bakgrunden. Jag känner mig besläktad i uttrycket och estetiken, som om mitt *justerade objekt* är en avlägsen släkting till Marie-Louise Ekmans assemblage. Jag vet inte vad mitt *justerade objekt* med de blinda hundarna är, men jag känner medlidande och sympati för det.

Hemflytten

På grund av Covid-19 pandemin tar Göteborgs universitet och den konstnärliga fakulteten beslutet att stänga skolans lokaler. Vi studenter får därför packa ihop vår arbetsplats och flytta in vårt examensarbete i hemmet. Så mitt upp i arbetet tvingas jag att stanna upp och tänka om.

Jag har alltid tänkt att mitt arbete är beroende av utställningsrummet för att komma till sin rätt. Att mina ibland skräpiga material och delvis "ofärdiga" estetik tillsammans med mina *readymades* kräver ett rum som legitimerar att det jag gör är konst, eller kanske snarare att det jag gör är vackert eller intressant. Men genom att placera in min konst i mitt privata hem blir jag orolig över vad som ska hända med mina material och objekt. Kommer mina installationer kunna skilja sig från den verkliga vardagens stök? Kommer mitt konstnärliga arbete förlora sitt värde och istället lösas upp tillsammans med smutsiga jeans, odiskade tallrikar och skrynkliga mattor?

Samtidigt börjar jag fundera på möjligheterna med att placera in mitt konstnärliga arbete i hemmet, till exempel tvingas jag nu in i ett nytt rum att testa att installera i som jag antagligen inte hade gjort annars. Och i linje med min dockskåpsmetod tar jag vidare min senaste installation och möblerar om igen på den nya platsen: i hörnet i mitt sovrum.

ett bortglömt museum möblerat med tystlåtna ting.

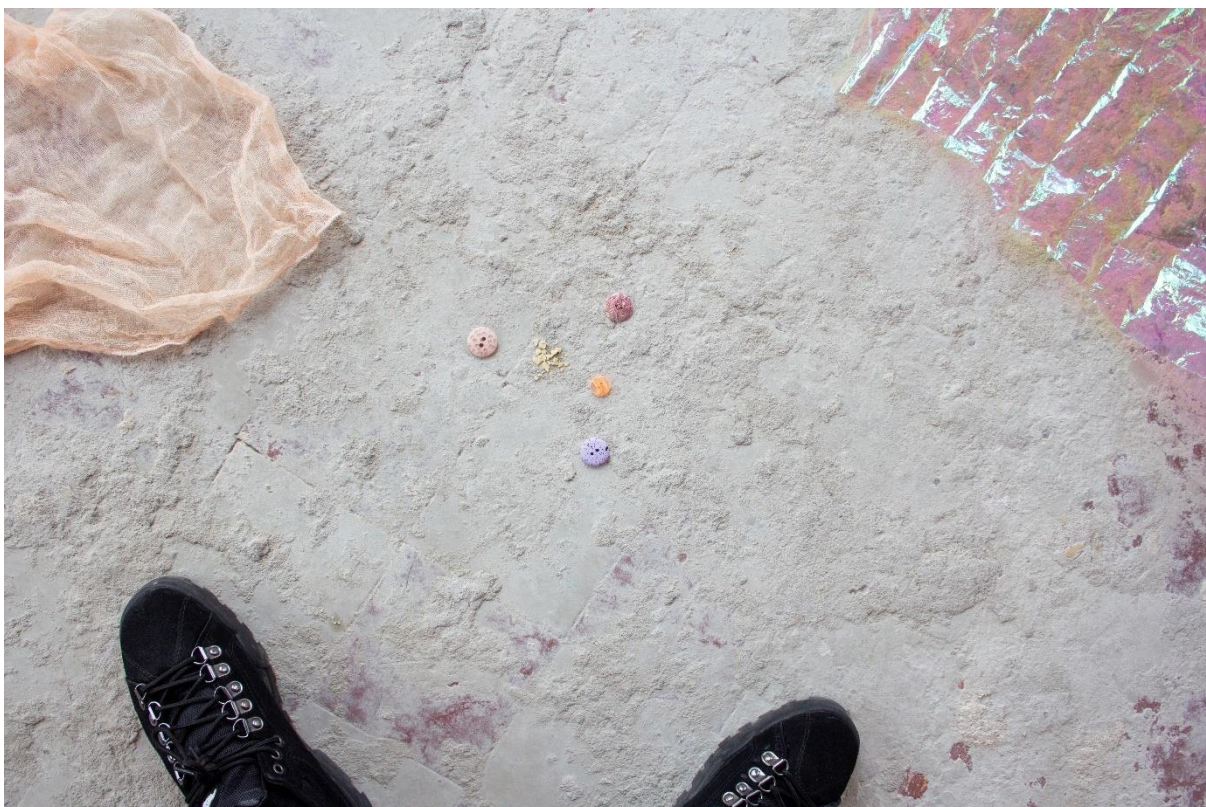

Gränsen går någonstans parallellt med dörröppningen intill köket, på ena sidan av rummet står sängen och på andra sidan trängs mina konstföremål som tidigare mumlat men som nu står tysta och förlägna över den nya situationen.

Jag möblerar om och nya föremål kommer in: en till klump monterad på en mindre OSB-skiva, plastblommor och en stor, halvt torkad citrusfrukt som doftar beskt. Dessa ting nu installerade på mitt fejkade parkettgolv under det gula ljuset från glödlampan i min takbelysning.

Glitter och damm

" I like to try to sort of retard the potential within the material and not let it lose that life that it can have at a certain point. I like paint that wouldn't dry or plaster that wouldn't set, something like that." (National Galleries of Scotland, 2016)

Konstnären Karla Black använder sig av en mängd olika material i rumsliga installationsverk där hon rör sig i gränslandet mellan olika medium. Hon använder sig av bland annat papper, gips, plast och tyg tillsammans med mindre traditionella konstmaterial som bomull, cellofan, tandkräm, hudlotion och smink, som läppstift och ögonskugga. Det finns något fragilt och på samma gång massivt i Karla Blacks skulpturala verk. I en lek med materialitet skapar och fyller hon ett rum med nya element som påminner om jord, vatten och luft.

Konstnären Astrid Svangren arbetar också med rumsliga installationer, och likt Karla Black handlar det mycket om materialen. Men istället för skulptur så pratar Astrid mer om måleriet i relation till sina rumsliga verk. Färgfält länkas ihop med plast, snäckor, papper och tyg – alla material blir en del av ett rumsligt måleri med långa, poetiska titlar.

I en handledning med Astrid Svangren tar hon upp det tillfälliga, det temporära, i hennes egna men kanske även mitt arbete. En slags mobilitet i konstverket. Liksom Astrid Svangren och Karla Black är jag intresserad av idén om något "ofärdigt" eller oslipat vilket reflekteras i mina material som spånskivor och skumgummi, plast och presentpapper, sammetstygg med en kaffefläck på och pappersark med fragmentariska färgkluttar på. Men jag tänker också att det "ofärdiga" finns i mitt fragmentariska bildspråk.

Något som fortfarande är öppet för en förändring och har potential att bli något nytt. *Där du slutar tar jag vid.*

Jag inser hur svårt jag tycker det är att "slutföra" något, att ta ett beslut och sätta punkt. Det känns så tråkigt att formulera slutet på sagan, och öppenheten för en fortsättning är så viktig för min nuvarande, men också framtida process. Det är nästan som om min konstnärliga praktik är en pjäs med ständiga scenbyten, och där rekvisitan flyttas runt och scenografin sakta förvandlas under föreställningens gång.

Planet system

Presentation av mitt ommöblerande

”det ska inte se så himla fint ut, men jag kanske måste ändra mig vid det för det får inte se **för** jäkligt ut heller” (Galleri Magnus Karlsson, 2014)

Trots att mitt motstånd till slutförandet blir en motor i min konstnärliga process, kan det också vara ett problem när det kommer till själva presentationen av mitt arbete. I ett handledningssamtal tas just vikten av presentationen upp i relation till mitt arbete. Om inte verket kan presenteras i dess fysiska form är det viktigt att dokumentationen i fotografi är genomtänkt och väl genomförd, särskilt på grund av arbetets lätt skräpiga och ibland subtila estetik. Och eftersom den nya rådande situationen med Covid-19 lett till att varken examinator, opponent eller annan åskådare nu skulle möta mitt arbete i det fysiska rummet, var frågan hur jag skulle gå till väga. Under handledningen diskuterar vi i vilket medium jag skulle kunna presentera mina installationer i, och det bästa sättet att ta tillvara på de materiella kvalitéerna i mitt arbete. Men frågan är hur jag själv ser på fotograferandet av mina installationer? Även om de materiella kvalitéerna i mitt arbete försvinner i mina fotografier, så tänker jag att bilderna innehåller, och därmed skapar andra kvalitéter i arbetet.

I Helene Billgrens utställning *Faran är över*, som under hösten visades på Liljevalchs konsthall, upplevde jag att det fanns en rakhet och transparens, både i hennes konstnärskap och hur hennes verk presenterades. Det verkade som om det inte existerade någon inbördes hierarkisk ordning mellan de olika konstföremålen, varken från konstnärens eller mitt eget perspektiv.

Med oljemålningar och kolteckningar tillsammans med pyssel och återanvända papperstussar, känns det nästan som om Billgren bara plockat ut delar av sin ateljé och placerat in i konsthallen, direkt och oensurerat.

Jag tänker på min frågeställning: hur kan jag skapa ett rum eller ramverk för mina material och objekt? Och jag funderar på vad som händer i processen när det konstnärliga arbetet förflyttas från ateljén till utställningslokalen? Jag börjar titta på vad jag faktiskt gör i mitt arbete i ateljén: ett kontinuerligt installerande. Och precis som i ett utställningssammanhang testar jag hela tiden olika sätt att presentera mina material och objekt, men skillnaden är att i ateljén blir det en privat upplevelse där jag själv är den enda betraktaren. *en alldeles egen intern konstsalong.*

Jag har upprepande fotograferat mina installationer, och i handledningstillfällen har jag pratat om dessa fotografier som dokumentation. Men varför fotografera och vad händer i denna process? Är det enbart i dokumentationssyfte eller blir det ännu en del, en fortsättning, av ommöblerandet? Här kommer jag tillbaka till experimenterandet av format, och hur jag i fotograferandet ramar in mitt arbete. Bilden blir ännu ett nytt rum, och mitt fotograferande är ytterligare ett undersökande av olika komposition med mina material och objekt.

Boken och bilden

När jag börjar placera in mina olika material och objekt i hemmet blir det snabbt påtagligt hur den där gränsen mellan det vardagliga stöket och konstverket försiktigt suddas ut, men istället för att detta blir ett problem får det mig att börja fundera på olika sätt att presentera mina rumsliga installationer. Jag bygger upp en ny komposition med mina föremål, och börjar testa att filma i installationen. Jag tömmer en bokhylla som jag ställer parallellt med installationen på golvet, och testar även att arrangera mindre objekt på varje hyllplan för att återigen kunna gå in och ut i olika skalor. Jag fotograferar av de småskaliga installationerna och fortsätter att möblera om i bilderna genom att klippa ut och klistra in i redigeringsprogrammet i datorn.

Jag fortsätter sedan att skissa med ord, och sakta börjar spridda textfraser växa fram. *En decemberdröm*. Jag tittar hela tiden tillbaka på mina fotografier med *den draperade klumpen* och *en gammal tonårsspegel*, och jag minns förmiddagen med det plötsliga snöfallet. *Det är stilla, ljudet är dovt och luften tunn. I spegeln kan vi se snön falla, tungt som en ridå i tusen lager sammet.*

Jag har funderat på idén om att göra en bok ända sedan vi börjat arbeta hemifrån, och nu i mitt nyfunna rum – bilden – blir boken som format en naturlig fortsättning. Det är dessutom något nytt för mig att arbeta i bokform, något jag aldrig testat men som jag länge tänkt skulle passa bra med mitt bildspråk.

Jag inspireras av Sapphos diktfragment, en samling korta och fragmentariska textstycken som ledtrådar till en oläst berättelse.

"Du steker oss"

"En droppande handduk"

*"Men mitt sinnelag är inte fientligt
jag har ett stillsamt hjärta"*

"Och nattens svarta sömn i ögonen"

(Sappho, Papageorgiou & William-Olsson, 1999)

Brottstycken som komprimerats till några få ord, nästan som en ordlek där de första bitarna läggs på plats för att jag som läsare ska få fylla i med min egen fantasi.

Jag fortsätter att sätta ihop olika kombinationer av mina material och objekt genom att arbeta digitalt med bilden som rum. En plats börjar ta form i mötet mellan de skriva orden och bilderna. *ett palats vävt med torra och glesa trådar. Här samlas damm och små svarta insekter, i en kristalliserad sal med rutigt golv och smutsiga strumpor.* Det är nästan som en saga.

Den genomskinliga tyllen och spröda gasväven, glitter, glamour och låtsas diamanter. Materialen, i sin romantik och sorgsenhet, klär mina bildrum med ett poetiskt och visuellt berättande. *Siden och sträv sammet.* Bit för bit komponerar jag varje uppslag där sidan blir ett inramat rum. Jag väljer att arbeta i ett stående A5 format och jag hoppas att en mindre skala på boken ska bidra till känslan av att kika in. Jag upplever att det finns en intimitet, nästan som en hemlighet, som jag inte vill ska gå förlorad.

Under ett ateljésamtal pratar vi om layouten i boken, vikten av pauser och mellanrum när bildrummen nu läggs på varandra. Jag testar att lägga in vita, tomma ark mellan uppslag och plötsligt skapas en harmoni i bokens komposition. På detta sätt delas också boken in i vad som skulle kunna

motsvara kapitel eller avsnitt. Men det är fortfarande något som inte stämmer, jag uppskattar de vita sidornas funktion men blir störd av deras totala tomhet.

Jag kommer att tänka på *the unswept floor*, en golvmosaik skapad av Sosus av Pergamon och senare av Heraclitus. Mosaiken är gjord av bitar från glas och färgad marmor, och föreställer resterna från en måltid utspridda över golvet. Ett mönster bestående av slumpvist utplacerade fragment, som stjärnor på en himmel eller snäckor på havsbotten. *skrot i omloppsbanan*. Det är föremål som fiskben, klor, frukt och en mus. (Musei Vaticani, u.å.)

Relaterat till *the unswept floor* kommer jag också att tänka på konstnären Ingela Johansson (Johansson, u.å.) och hennes serie stillebenmålningar. Finstämda bilder med vardagliga objekt som flyter, rotlösa, i en rymd likt ett dovt vakuum. Det finns ett ljus och på samma gång mörker som jag känner igen i mina egna bilder. Men jag hittar också en annan likhet, svarta hål. Dels i hennes användning av tomma "negativa" ytor i sitt måleri, men också i själva motiven som i *Still life heritage* och *Still life table surface*. Så här skriver Peter Cornell om Ingela Johanssons målningar:

"En fauna av alldagliga småsaker som man kan hitta i byråldador och skåp eller loppmarknader: små figuriner, en soppterrin, en nåldyna, elkontakter, en tång, en morakniv, överblivna och kantstötta prydnadsföremål. I hennes målningar kommer de oansenliga tingen oss nära i sin sällsamma måleriska omsorg och saklighet; närmare och mer synliga än i verkligheten."

(Cornell, 2011, 20 januari)

ett vakuum med restprodukter från ett osopat golv. Jag börjar sprida ut mina egna fragment i boken, först placerar jag ut dem på de tomma sidorna, men snart smyger de sig in även i bilduppslagen. Dockskåpsleksaker, läppstift, knappar, en plastdelfin, solblekta tårtljus och färgklumpar av nagellack. Det är en samling små föremål, som ryms i ena handflatan. Men när jag fotograferar av de och placerar in i boken förändras skalan, och de små tillsynes obetydliga ting får plötsligt en uppmärksamhet riktad på sig.

Mina fragmentariska föremål binder samman boken och länkar ihop det ena bildrummet med det andra. Ett uppochnervänt, glittrigt hjärta får fungera som skiljetecken i en textrad och en boll i svart fuskpäl blir ännu ett exempel på *ett svart hål*.

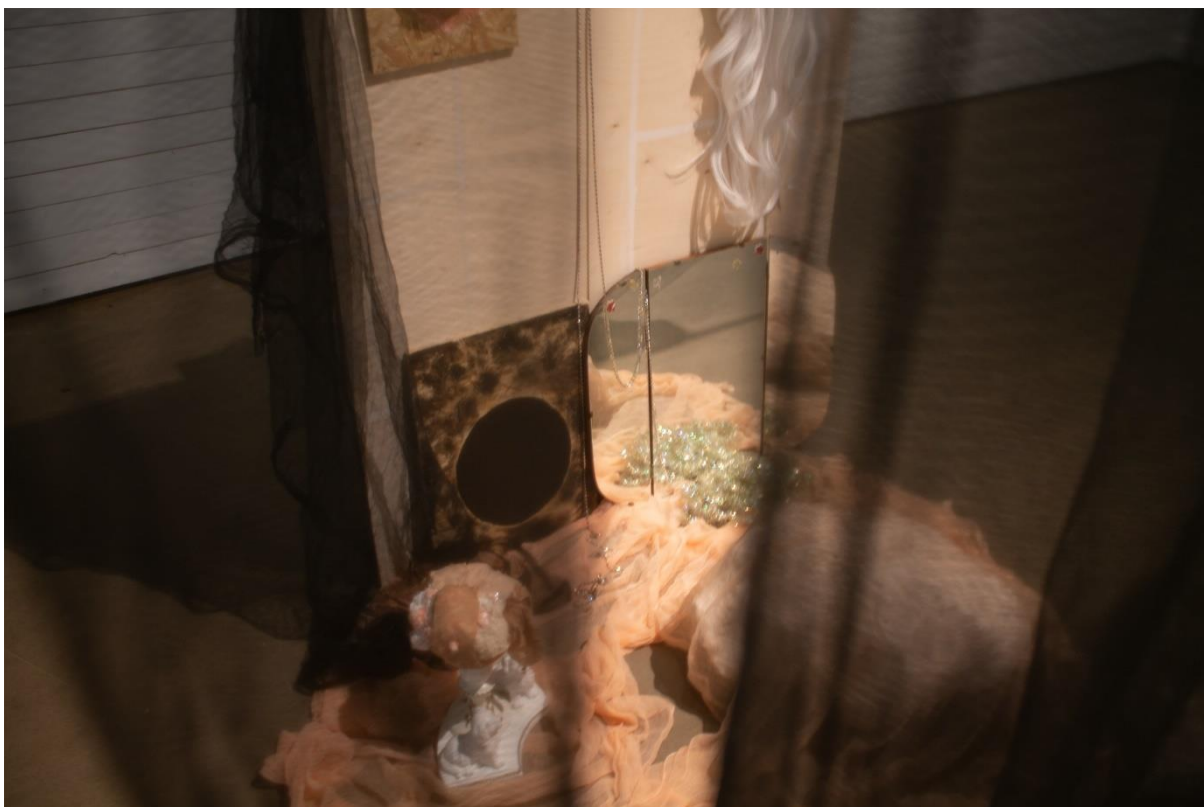
Jag blandar fotografier av rum jag skapat i mina installationer, med nya rum som kommer till i arbetsprocessen med boken. Det är nästan som om jag gör parafrafer på mitt eget arbete, och spiralen blir bara allt krokigare och längre. När jag paketerar om mina bilder och rum i ett nytt format och mindre skala, kommer jag att tänka på Marcel Duchamps *Boîte-en-valise* eller *box in a suitcase*. Ett konstprojekt som spände över åren 1935 – 1941 och är en samling portabla presentationer av

Duchamps egna verk i miniatyr. Samlingen består av ett 20-tal utfällbara väskor eller lådor, som en miniatyreställning i *Popup*-boks format, där själva kopian av konstverket blir ännu ett nytt konstverk. Likt Duchamps boxar har även jag paketerat om min konst i en ny mobil form, som har sina begränsningar, men också fördelar som en konsthall inte har.

Installationen

Under slutförandet av boken får jag möjligheten att komma in i skolans lokaler för att installera och dokumentera mitt arbete. Under två intensiva dagar bygger jag upp och filmar samt fotograferar mina installerade objekt, den här gången i en riktig konsthall med tomma ytor och bra ljussättning. Jag gör ett sista urval, av veckors producerande och experimenterande med olika objekt och material. Att få plocka upp mina saker och presentera de i ett utställningsrum igen, får mig att inse vad jag fått ut av att göra mitt examensarbete hemma, men också vad jag har saknat. När jag står framför min installation, som gnistrar likt divan på ett scengolv, slås jag av hur utställningslokalen hjälper till att förtydliga det vackra bland det stökiga genom att intensifiera upplevelsen av materialen och objekten.

Diskussion:

Hur kan jag skapa ett rum eller ett ramverk för mina olika material och objekt? Mitt examensarbete har lett fram till tre resultat: boken, installationen och fotodokumentation av min installation i Stenebys konsthall. Installationen är det verk jag skulle presenterat i det traditionella, fysiska utställningsrummet. Boken är ett resultat av omständigheterna kring Covid-19 pandemin, med den oförberedda omställningen till distansundervisning och att den planerade examensutställning ställdes in. Boken blev ett naturligt sätt att foga samman text med mina material och objekt. Det blev också ett sätt att skapa mina egna rum, när skolans rum inte längre var tillgängliga.

I mitt konstnärliga arbete tycker jag att det är svårt att skilja på process och resultat, när allt är en evig spiral där det ena går in i det andra. När arbetet handlar om att göra om samma verk, fast i nya variationer, bygger det då på att placera in konsten i ett visst rum eller sammanhang? Är det denna handling som gör konsten till ett verk?

Jag har fått frågan vad som är resultatet i mitt arbete. Och under mitt examensarbete har jag stött och blött den frågan. Jag har påstått att rummet eller ramverket är en vital del för att arbetet ska bli ett verk, och detta gör jag fortfarande till viss del. Men att det kanske framförallt gäller i relation till andra som möter min konst, till betraktaren.

Jag tänker att processen och resultatet på sätt och vis är samma sak i mitt arbete, och att det är presentationen som gör verket. Varje möblerande och nytt arrangemang blir ett resultat av processen, ett resultat som jag sedan tar spjörn mot. Att kärnan i själva arbete är görandet, mitt möblerande eller installerande och resultatet är efterlämningarna, spåren efter denna process.

Under mitt arbete har jag även kommit fram till vikten av titlar, som en ingång för betraktaren. Jag har laborerat vidare med min dockskåpsmetod och testat att förlänga denna term genom att också

prata om mina installationer och bildrum som delar av *mitt dockskåp*. Men jag tycker att dockskåpet som titel blir en alldeles för smal och riktad läsning av mitt arbete, kanske till och med en missriktad? För det jag gestaltar är inte en egen tolkning av dockskåpet, mina rum och bilder behöver få vara friare i deras varande och tematik. Detta blev extra tydligt i processen med min bok, kanske för att jag då arbetade som mest med skrivna ord i mitt bildspråk. Efter mitt första utkast till min rapport, fick jag som förslag att döpa projektet efter min textfras *där du slutar tar jag vid*. Jag började fundera på vad detta textfragment betyder, och det intressanta var att jag i min process hade skapat en textrad som gestaltade just det som mitt konstnärliga undersökande ofta handlar om, min arbetsmetod. Ord som skulle kunna beskriva min relation till objekten, nästan som en kärleksförklaring. Men det är också en titel som skapar en relation mellan mig och betraktaren, eller kanske snarare mellan verket och den som möter det.

Min bok har på sätt och vis blivit ett ganska konkret exempel på ett format eller ramverk för mina material och objekt. Och detta rum eller ramverk är något jag vill fortsätta att utforska vidare i min konstnärliga praktik.

Sammanfattning:

Jag har under våren fortsatt att gräva där jag står, i mitt rumsliga undersökande med installationen som utgångspunkt. Men jag har också öppnat upp nya vägar i och med min bok. Jag har hittat ett nytt sätt att arbeta med, men också att presentera min konst på.

Referenslista:

Cornell, P. (1997). *Saker: Om tingens synlighet*. Hedemora: Gidlund.

Cornell, P. (2011, 20 januari) Ingela Johansson: Konstakademien. *Expressen*. (u.å.). Hämtad från
<https://www.expressen.se/kultur/ingela-johansson-konstakademien/>

Ekman, M. L. (u.å.) *Bildkonst/Visual art*. Hämtad 2020-05-14 från
<http://www.marielouiseekman.com/visual-art-bildkonst/rum-och-okant-foremal/>

Ellberg, C. (u.å.). Hämtad 2020-04-01 från <https://carinellberg.se>

Elsa von Freytag-Loringhoven. (2019, 28 juni). I *Wikipedia*. Hämtad 2020-05-16 från
https://sv.wikipedia.org/w/index.php?title=Elsa_von_Freytag-Loringhoven&oldid=46028614

Galleri Magnus Karlsson. [GalleriMK]. (2014, 5 november). *Galleri Magnus Karlsson—Helene Billgren—Hjärta h / heart h* [Videofil]. Hämtad 2020-05-11 från
<https://www.youtube.com/watch?v=diVRmpQIDio>

Johansson, I. (u.å.). *Bilder*. Ingela Johansson. Hämtad 2020-05-15 från
<http://www.ingelajohansson.com/albums/bilder/>

Lind, M. (Red.). (1998). *Marie-Louise Ekman* (1. uppl). Stockholm: Carlsson.

Moderna Museet. (2011). *Marcel Duchamp/Ulf Linde*. Hämtad 2020-05-16 från
<https://www.modernamuseet.se/stockholm/sv/utställningar/marcel-duchampulf-linde-plats-konstakademien/>

Musei Vaticani. (u.å.) *Asàrotos òikos mosaic*. Hämtad 2020-05-14 från
<http://www.museivaticani.va/content/museivaticani/en/collezioni/musei/museo-gregoriano-profano/Mosaico-dell-asarotos-oikos.html>

National Galleries of Scotland. [nationalgalleries]. (2016, 14 november). *Karla Black | Materials*.
[Videofil]. Hämtad 2020-04-15 från <https://www.youtube.com/watch?v=WM1UfVHfg3g>

Sappho., Papageorgiou, V., & William-Olsson, M. (1999). *Sapfo: Dikter och fragment*. Stockholm: FIB:s
lyrikklubb.

Wiklund Wiklund. (u.å.) *KonstFörslag för andra dagarPsykiatrins hus*. Hämtad 2020-03-31 från
<https://wiklundwiklund.com/KonstForslag-for-andra-dagarPsykiatrins-hus>

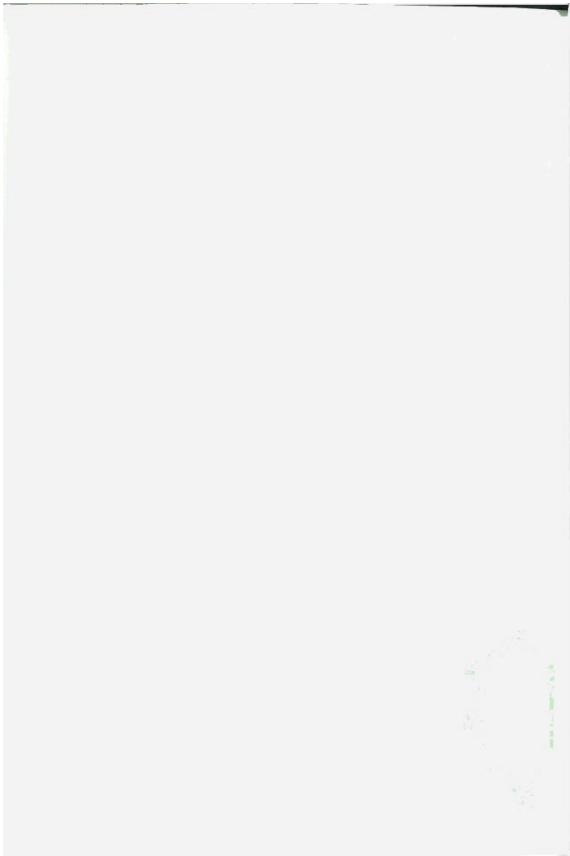

där du slutar tar jag vid.

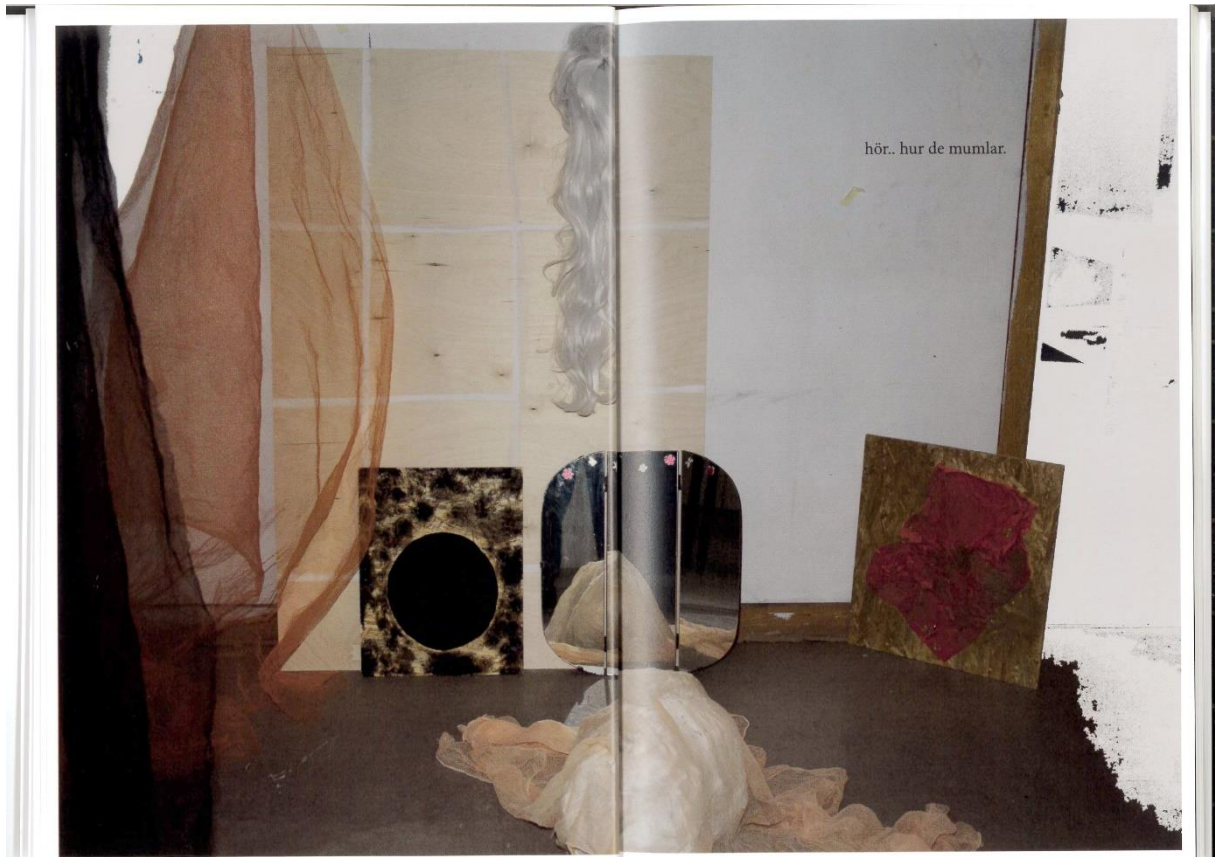
decemberdröm, i siden och strass.

baby jag tänker på dig.

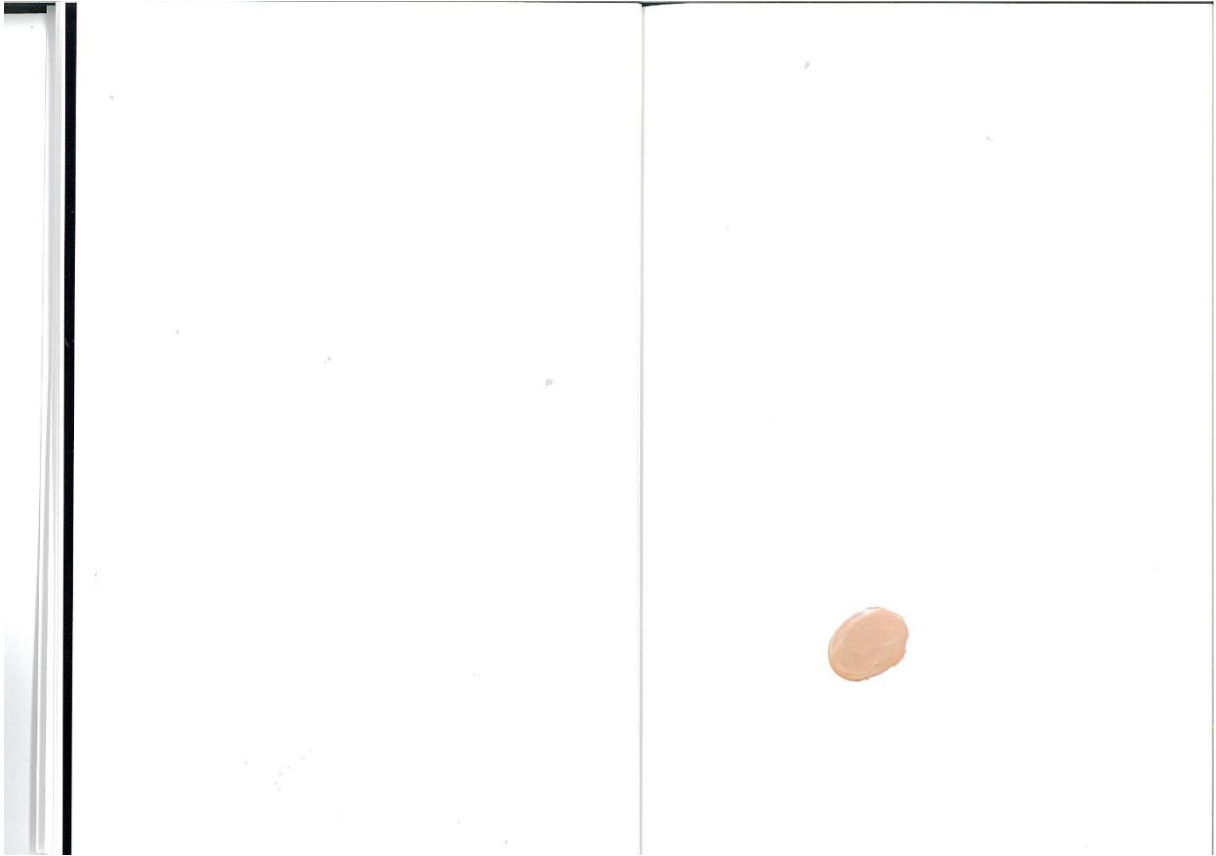
i ett palats vävt med torra och glesa trådar. Här samlas damm och små svarta insekter, i en kristalliserad sal med rutigt golv och smutsiga strumpor.

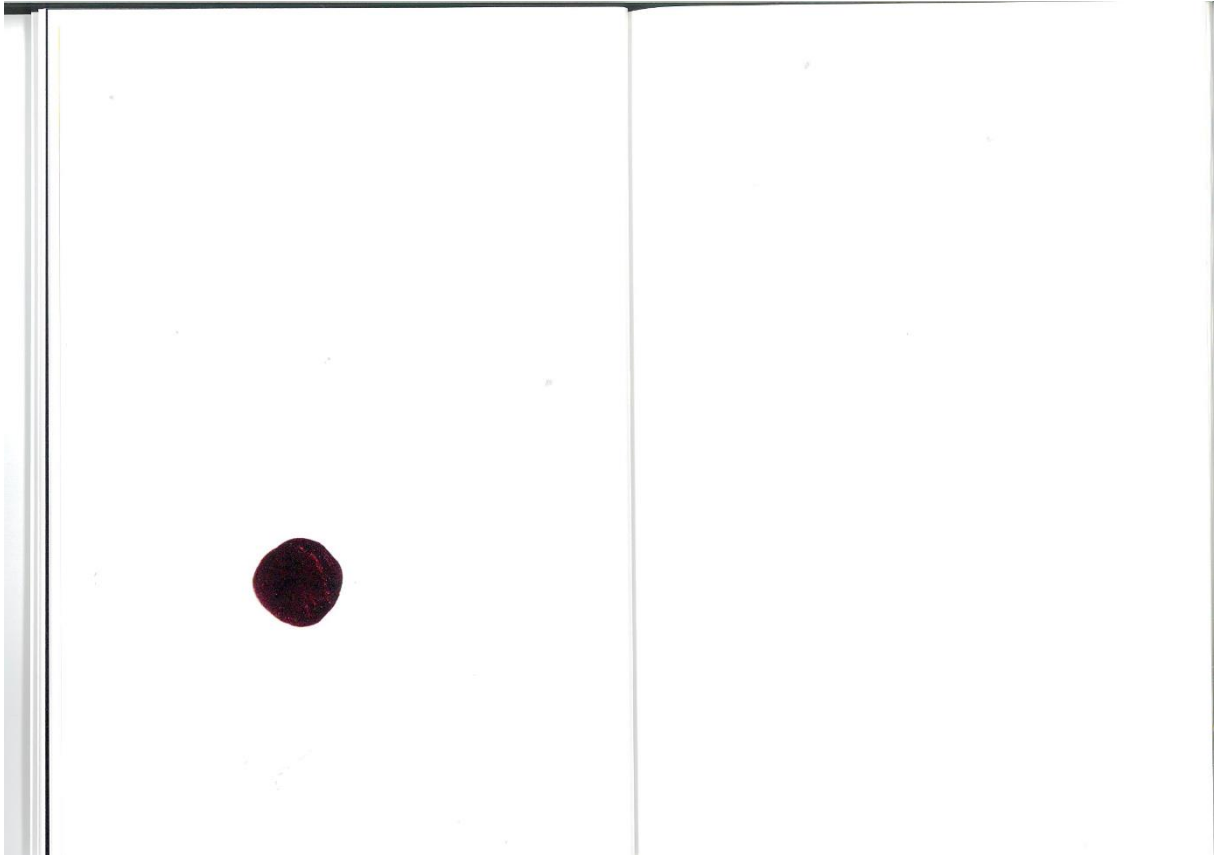
Det är stilla, ljudet är dovt och luften tunn.
I spegeln kan vi se snön falla, tungt,
som en ridå i tusen lager sammet.

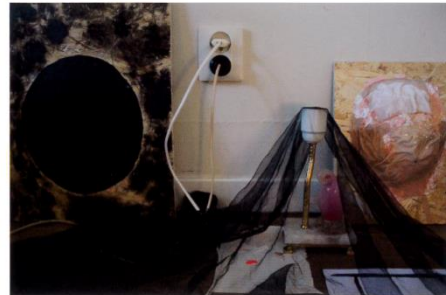

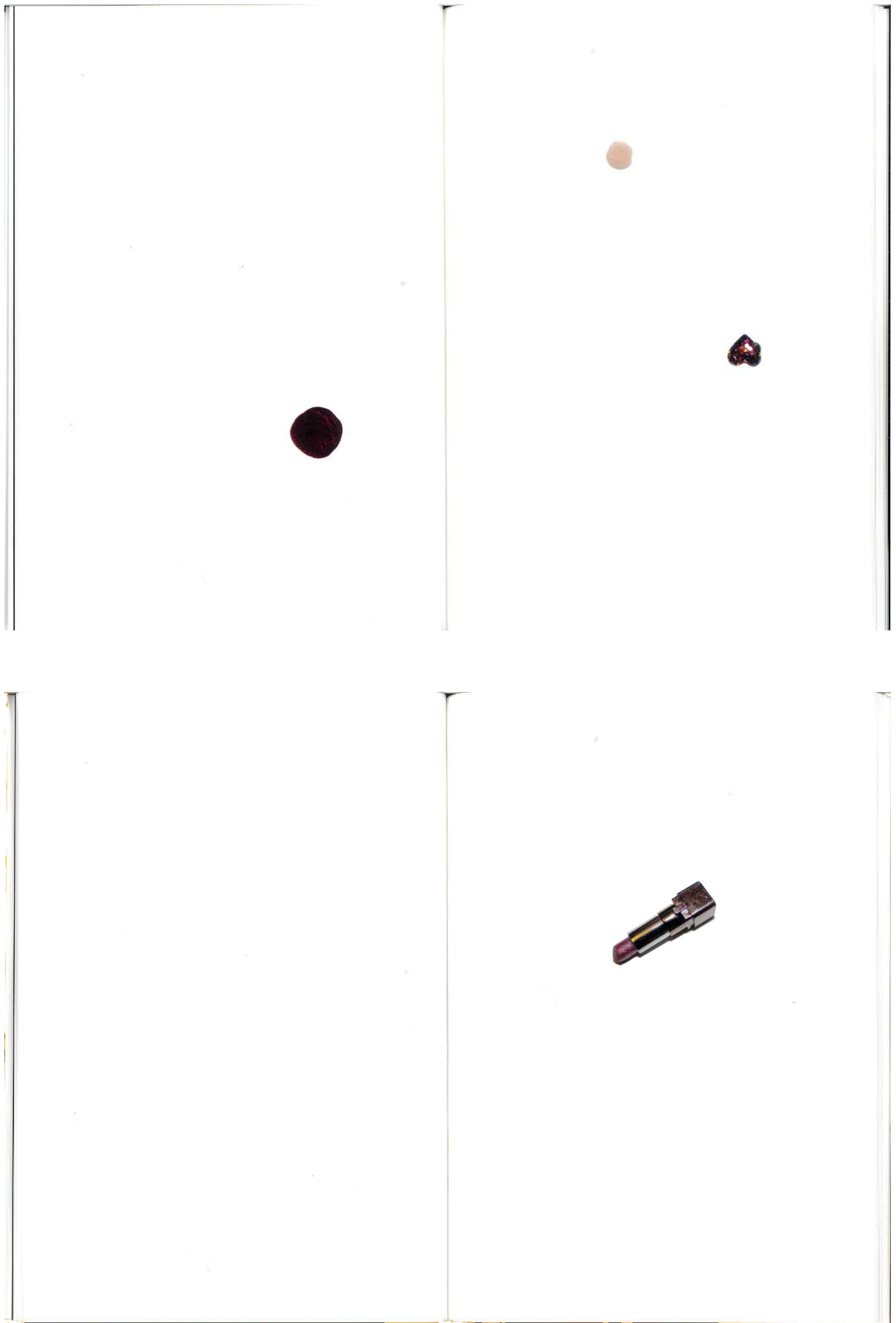

Tysta ting, blyga och lite förlägna.

Draperat i svart tyll, ett bortglömt museum
möblerat med dessa tystlåtna ting.

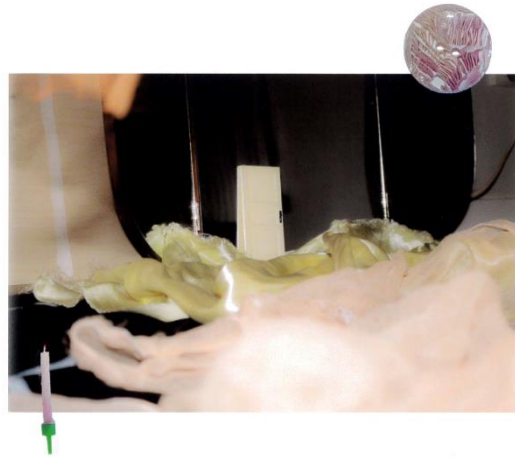

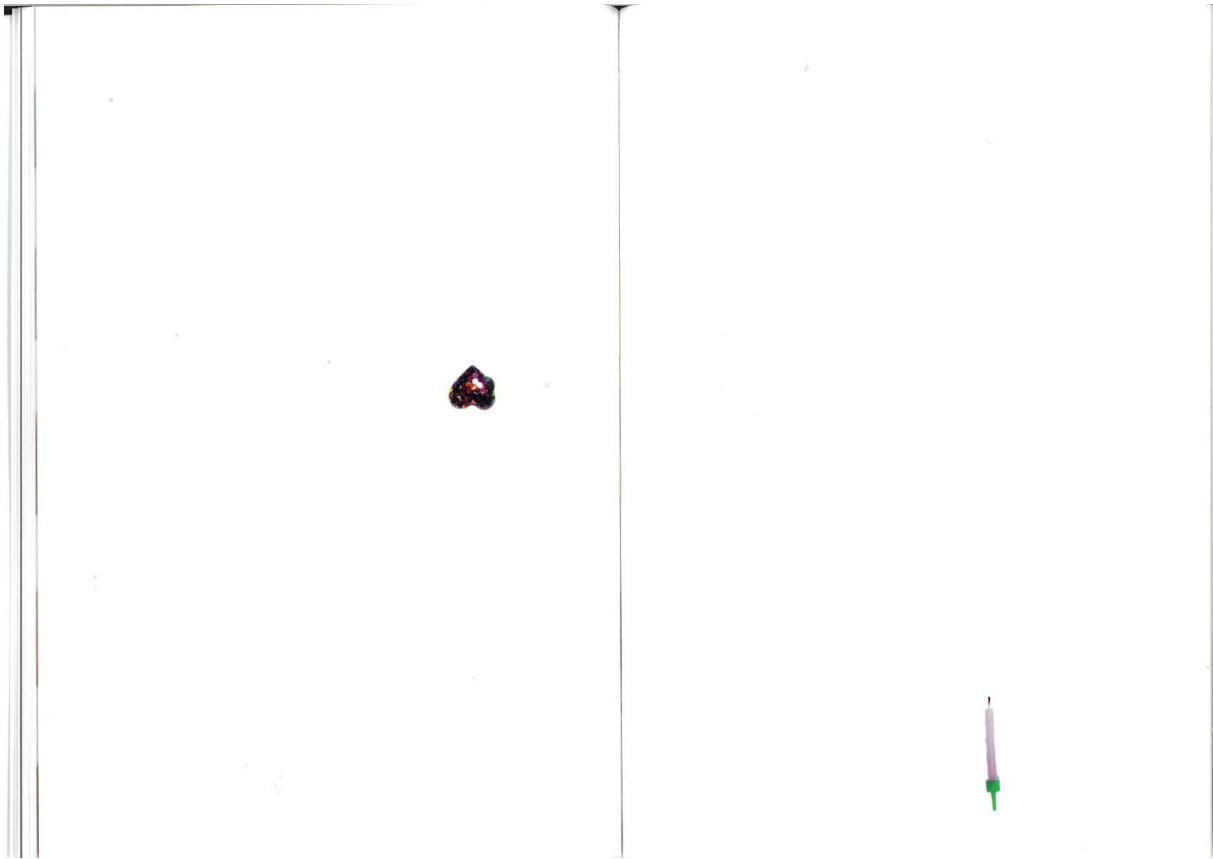
Planetsystem

Spänger in **Et svart hål** i Labkåp.

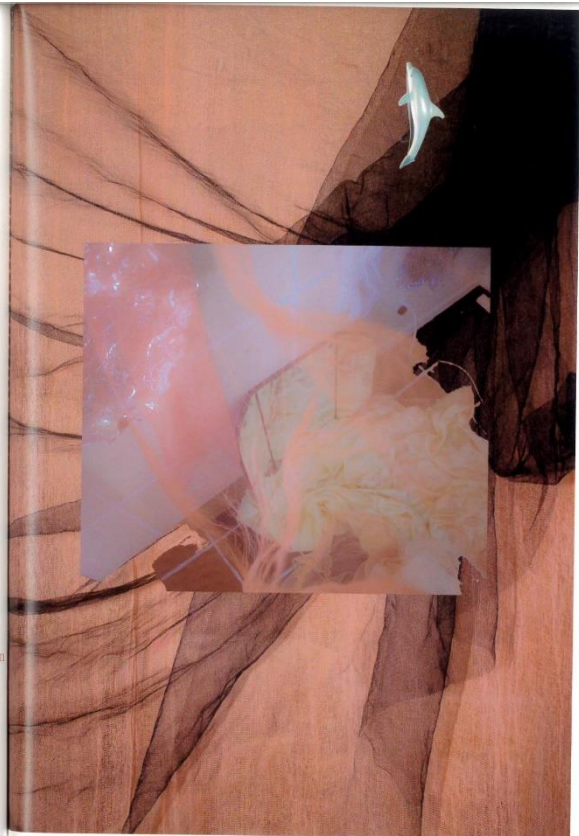

Geléhällonen har blivit hårda som grus
och rullat in under sängen.

likt skrot i omloppsbanan

ett vakuum med restprodukter från
ett osopat golv

siden och sammet

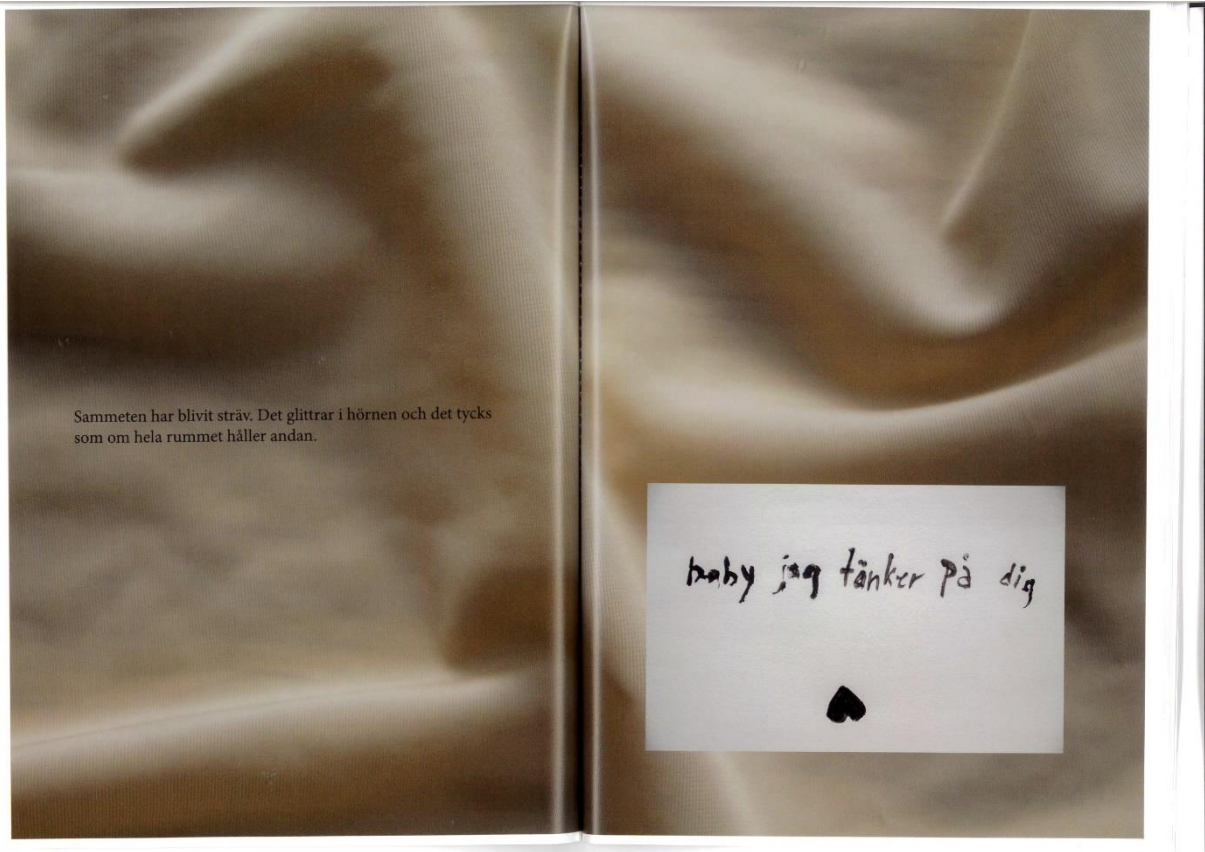

puder, smält plast och smutsigt guld.

syntetiska hårstrån och torra trådar
i bomull och maräng

En tryckande tystnad. Från ett annat rum hörs ljudet av
en harpa och skriet från en lom.

i spegeln ♥ stoft, damm och aska. Luften är tunn och doften lätt parfymrad.

Svart tyll och abricot.

Här står de, sakerna, stilla och stela. Mumlar tysta (knappat hörbart) för sig själva och till varandra.

Och sakta börjar snön falla igen, trots att det är fel tid på året.

